

आत्म सं. ८८ (चालु) वीर सं. २५०६
विक्रम संवत् २०३८ चैत्र

श्री महावीर जैन स्तवन :

ले. प. पू० आनंदधनल म. सा.

- १ वीर जिनेश्वर वरणे लागुं, वीरपाणुं ते भागुं रे,
भिथ्या मोह निभिर लय भागुं, जित नगाढुं वाग्युं रे वीर.
- २ छठमध्य वीरज लेस्या संगे, अलिस्थित भति अंगेरे,
सुक्षम थूल कियाने रंगे, योऽगी थयो हमंगेरे वीर.
- ३ असंज्ञ्य प्रदेशे वीर्य असंगेपा, योग असंभित कंगे रे,
पुद्गल गणु तेणु लेशु विशेषे, यथाशक्ति भति लेखेरे वीर.
- ४ उत्कृष्टे वीरजने वेसे, योग किया नवी ऐसेरे,
योगताणी शुक्ताने लेसे, आत्म शक्ति न ऐसेरे वीर.
- ५ काम वीर्य वशे लेम लोऽगी, तेम आत्म थयो लोऽगी रे,
सूरपणे आत्म उपयोगी, थाय तेह अयोगीरे वीर.
- ६ वीरपाणुं ते आत्म ठाणे, जाण्युं तुभयी वाणे रे,
ध्यान विनाणे शक्ति प्रभाणे, निज कुप पद पहियाणेरे वीर.
- ७ आलंबन साधन ले ल्यागे, पर परिषुत्तिने भागे रे,
अक्षय दर्शन ज्ञान वैरागे, आनंदधन प्रलु जागे रे वीर.

(अनुसंधान पेज ११०)

पुस्तक : ८०]

अंग्रेजी : १६८३

[अंक : ६

प्रकाशक : श्री जैन आत्मानंद सभा-भावनगर

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	લેખ	લેખક	પૃષ્ઠ
૧	મનની અવળાઈ	‘કલિ’	૧૦૧
૨	પ્રભુ મહાવીરસા સમવસરણુંની રચના	પૂરો ગુણુચંડ ગણુ,	૧૦૨
૩	મનવો ચંડાળ	—	૧૦૪
૪	સુખદ વિસ્મૃતિ	અનુ. પી. આર. સલોત,	૧૦૬
૫	અદ્ભુત ઔષધિ	—	૧૦૭
૬	શાન્ત સુધારસ	રચયિતા પૂરો ઉપા. શ્રી વિનયવિજયજી મ.સા	૧૦૮
૭	આઠ દર્શિઓ	મુનિશ્રી હરિબ્રદ્રસાગરજી મ૦ સા.	૧૧૧
૮	લૈન ધર્મની બાળપોથી	પંન્યાસ પૂર્ણાંદ વિજય (કુમારશ્રમણ)	૧૧૩
૯	મન	રત્નિલાલ માણુકાંદ શાહ	૧૧૬

હું સાગર કિનારે બેઠો હતો. અનંત જગરાશી પર ડોલલી એક નૌકા પર મારી નજર પડી. ધોય હું નૌકા જોઈ મને પણ જીવન સાંભળી આવ્યું. જીવન પણ નૌકા જેવું છે ના....? બંદરના નિર્ણય કર્યા વિના જે જીવન નૌકા લંગર ઉપાડે છે, અને અનંત સંસાર સાગરમાં જંપલાવે છે, તેના માટે વિનાશ જ નિશ્ચિત છે, તેમ પછી સંસાર સાગરમાં જ જમ્યા કરે છે....

અહિંસા જેવી શક્તિશાળી વર્તુ હુનિયા ભરમાં કોઈ નથી આ જ્ઞાન અક્ષરમાં તે કેવું હૈવત ભર્યું છે કે જગતની સર્વ સુદર લાવનાઓ આમાંથી જન્મે....? અહિંસા ઉપર આણી હુનિયાનું ભંડાણું....? પ્રેમ આમાંથી જન્મે, વિશ્વ વાત્સલ્ય આમાંથી જાગે, અને વિરોધારની લાવના પણ આમાંથીજ ઉદ્ભસે....? અહિ અહિંસાનું કેવું અમુલભ મહાતમ્ય....

આપ્યું વાગ્યું

■ લેને કોઈ પણ મિત્ર નથી અને કોઈ પણ શરૂ નથી, લેને કોઈ પોતાનો નથી કે કોઈ પરાયો નથી, જેનું મન કષાયથી સુક્ત છે અને દિદ્રિયાહી વિષયોમાં અનાસક્ત છે એ વ્યક્તિ શ્રેષ્ઠ યોગી છે.

■ પાપનો વિચાર કર્યા વિના જ તું જેનું નિય પોષણ કરે છે એ શરીર શું તને સદ્ગાળ ઉપયોગમાં આવશે ? શરીરદ્વારી ધૂત્રી તો જગતમાં દરેકને છેતરે જ છે !

■ કષાય કરવાથી તને કેટલું સુખ થાય છે અને કષાય છોડવાથી કેટલું સુખ થાય છે એના તદ્દીવતનો વિચાર કરીને બેમાંથી એકનો પસંદગી કરી લો.

■ તપ કરવો તો ધણો સરળ છે પણ માન છેડવું તો જરાયે સહેલું નથી માત્ર તપ તપવાથી મોક્ષપ્રાપ્તિ નથી થતી મોક્ષપ્રાપ્તિ તો માનના ત્યાગથી થાય .

491

સંસ્થાના નવા પેટ્રન સાહેબ

એણ્ટીવર્ય શ્રી અનંતરાય ગીરધરલાલ શાહની

જીવન જરૂર

ભાવનગર પાસે જસપરા નામનું ગામડું. ત્યાંના વતની શ્રી ગીરધરલાલ જીવળાલ નાનપણથીજ મુંબઈ આવેલા. શુન્યમાંથી સર્જન કરી મખમલ, ગરમકાપડ વિગેરે ટોપીમાં વપરાતા માલના મોટા વેપારી તરીકે વ્યાતનામ બન્યા. તેમની હુકાન મુંબઈમાં પારચીગઢવી માં, જ્ઞાતિમાં, ખંધમાં દરેક કાર્યમાં આગેવાની ધરાવતા એનો પડકાર તો જણે સીંહની ગર્જના. સંચાઈ એને નિડરતાથી ગમે તેને સાચું કહેતા અચકાય નહીં. કોષ પણ હુણી કે દર્દી જેઠને દૈયું દ્રવી ઉઠે એને તેનું હુણ દુર કરે-ત્યારે જ એને નીરાંત વળે ગીરધરભાઈ એને ગજરાયેનને ત્યાં ૧૯૪૨ના ઓગસ્ટની ૪ તારીખે મુંબઈમાં શ્રી અનંતરાયભાઈનો જન્મ થયો. બાળ વયથી જ બુદ્ધિશાળી એને અભ્યાસમાં ખંતિલા હતા. મેટ્રીક ચુંધી અભ્યાસ કરેણું પણ મન તો વેપારમાં જ મહાલ હતું. પીતાશ્રી ગીરધરભાઈ સાંજને સમયે મહાવીરસ્ત્વામીને દેરાયરે દર્શન કરવા ગયા ભાવપુરુંક દર્શન કરી નીચે ઉત્તરાને પગથીયા પાસે જ પડીગયા. ઘરે લાવ્યા બાદ સ્વર્ગે સીધાંયદાં. ૧૯/૧૬ વર્ષની કુમળી વયે માયે આવી પડેલ જવાબદારી હુકાનનો, ઘરનો કુટુંબનો કાશભાર સંભાળી લીધો, વેવનેટની લાઇનના વેપારી ઉપરાંત એક મોટા ઉદ્યોગપતીની ગણુનીમાં મશાહૂર બન્યા અત્યારે ચાર ચાર મીટોમાં ડાયરેક્ટર છે. તેઓ ધંધામાં પ્રવિષુ છે તેવા જ સેવાના ક્ષેત્રે પણ કાર્યશીલ છે, ગુરુદાન દ્વારા લેનારનું ગૌરવ સાચવીને નિરલિમાન પણે સીદાતા સ્વામીલાં હુએની અપૂર્વ સેવા કરી રહ્યા છે.

તાલબજ વિદ્યાર્થીશ્રીશ્રીશાહની માનદ્ર મંત્રી તરીકે, શ્રી વોધારીવિશ્ા શ્રીમણી જ્ઞાતિમાં માનદ્ર મંત્રી તરીકે, શ્રી વોધારી જૈન દ્વારાનામં દ્રસ્તી તરીકે, તેમજ નાની મોટી એનેક સંસ્થામાં ત્રિવિદ્યા સેવા અર્પણ કરી રહ્યા છે. કેળવણી ક્ષેત્રે ભાતુભુમી જસપરામાં એમના તરફથી હાઈસ્કુલનું નિર્માણ થયેલ છે, ધાર્મિકક્ષેત્રે ભાવનગરમાં શાસ્ત્રીનગરમાં જિનમદિરનું આતમુર્હુત-શિલાસ્થાપન, એમના હૃદ્ય થયેલ છે. એકદેરીમાં પાંચ પ્રતિમાઝ એમના પરિવારે બિરાજમાન કરી મહાન લાલ લીધો છે. એમના ધર્મપત્ની અ.સો.-દીનાયેન પણ દરેક કાર્યમાં પૂરતો સહકાર આપી પોતાનો ધર્મ બજાવી રહ્યા છે. એમને ૧ પુત્ર એને ત્રણ પુત્રીઓ છે. પૂજા પ્રતિકમણ સામાયીક ત્થા તપજયમાં પૂરતો રસ લ છે,

લાઈસન્ટનુભાઈની શાંતિથી સમજાવવાની રીત કુશાય બુર્ડી, પરોપકાર દ્વારા પ્રમાણશાળી બન્યા છે. ઉત્તમ સંસ્કારી પુસ્તકો વાંચવાનો એને સ્વાધ્યાય કરવાનો એમને ખૂબ શોખ છે પ્રેમ છે. એમના ભાતુશ્રી પણ ખુબજ ધર્મિષ્ટ આત્મા છે ભાતુશ્રી પ્રત્યેના ભક્તી એને પ્રેમ અનેક છે. આવી એક સંજગ્ન વ્યક્તિ સલાના પેટ્રન થવાથી ખૂબજ આનંદ થાય છે.

3154

સંસ્થાના નવા પેટ્રન સાહેબ

શ્રેષ્ઠોવર્ય શ્રી મહીપત્રાય જાહેરની

જીવન ઝરનારે

ભાવનગરના વતની શાહ સોદાગર શેડ જાહેરનું નરશીદાસ એક મશહૂર નામાંકીન વેપારી હતા. એમની ચૌઢીઓ રાજકોટ-બાળગર વેરાનળ-ઝુનાગઢ-સાંગદી-કાલાંપી-મુંખાઈ ધિલ્યાદિ શહેરોમાં ધમધેકાર ચાલતી હતી. વેપારી આલમમાં જેણું નામ એવું પ્રખ્યાત હતું કે અનેક શહેરો-ગામો અને ગામડાઓમાં વેપારીઓ એમને ત્યા વેપાર કરવા આવતા-વાયદાનું હાજરનું કમિશનનું કામકાજ બાદું ઓછા કમિશને અને પ્રમાણિક રીતે એમને ત્યાં થતું એમની ક્રાંતિની સુવાસ ચારેકોર ફેલાયેલી.

એમના ગ્રાન્થ કુત્રો હતા તેમાં શ્રી મહીપત્રાય સૌથી નાના પુત્ર હતા. તા. ૬-૬-૨૪ ના મંગળ દિવસે એમનો જન્મ થયો. હતો માતુશ્રી હેમકુંવરાણેનમાં નામ એવાજ ગુણ હતા. વ્યવહારિક અસ્થાસ મેર્ટાંક પાસ કરી અઠાર માસની વયમાંજ પિતાશીના ધંધામાં જોડાઈ ગયા. કુશાય બુદ્ધિ, ચીવટ, ખત અને ઉત્સાહથી જેત જેતામાં ધધાનો મોટા ભાગનો કારબાર મહીપત્રાયને સંભાળી લીધો પ્રગતિના પણે વિકસાવી વેપારી સમાજમાં આગવું સ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું.

તેઓ સુશ્રાવક શ્રેષ્ઠોવર્ય શ્રી વિલોવનદાસ હરખચંદ ખાંડવાલા અને સુશ્રાવકા ધર્માનુરાગી જરીયેન વિલોવનદાસના સુપુત્રી શ્રીમતી વિજયાણેન સાથે લગ્નથાથી જોડાયા. વિજયાણેન ખૂબજ પ્રેમાન અને શાંત સ્વભાવના હોવા ઉપરાંત સેવાના પરોપકારના અને ધર્મના કાર્યમાં સંદર્ભે માટે એક સાચા સાથીદાર પણું છે એમની દરેક પ્રેરણું શ્રી મહીપત્રાયને જીવનમાં અત્યંત ઉપયોગી અને માર્ગદર્શક હોય છે.

૬, સ. ૧૯૫૦ માં પિતાશી જાહેરનું રવર્ગાગમન થયું અને છત છાંયા ગુમાવી. પછી ૧૯૫૨ માં મહીપત્રાય લાઇઓમાથી છુટા થઈ સ્વતંત્ર ધંધાની શરૂઆત કરી. ત્યાર પછી ૧૯૭૨ થી હાજર માલના ધધામાં પડ્યા અને ૧૯૭૬ થી કેમીકલ્સનો ધંધો વિશાળ પાયા ઉપર ચ્યાલી રહ્યા છે. ધંધાના એવા ખેલાડી કે જેમે તે ધંધામાં એતપ્રેત થઈ જય ધંધા કરતા એ અધિક એમનું સામજિક જીવન ખૂબજ અનુમોદનીય અને પ્રશાંસનીય છે.

૧૯૫૪ માં કૈન-ઉદ્ઘોગગૃહના કાર્યકર્તાઓએ મહીપત્રાયની સેવાની માગણી કરી. કાર્યવાહક સમિતિમાં લીધા-અને જેત જેતામાં ઉદ્ઘોગ ગૃહની શાન અહીંની નાંખી-એમના જોડાયા

પછી સેકડોની સંખ્યામાં બેઠેનોને કામ મળવા માંડયું અને સંસ્થાકીય સ્થિતિ પણ સંદર્ભ થઈ ગઈ. સંસ્થામાં ૧૫ વરસ સુધી મંત્રી પહે રહીને સેવા આપી-સેકડો બહેનોના અંતરની આશિશ લીધી તહુંઓશીત બળાશમ કમિટીમાં શુદ્ધકુળ કમિટીમાં દ્રસ્તી તરીકે, તાલદખજ બાળ વિદ્યાર્થી ગૃહની કમિટીમાં રહીને તન મન ધનથી સેવા આપતા રહ્યા. બોઝે સીરીઝનસ કમિટીમાં, મેયર રીલીઝ કમિટીમાં તેમને માન લયું સ્થાન મળ્યું-વળી બોઝે ઓઈલ ચીડ્ઝ એસેસિએશન નેની માતખર સંસ્થામાં આડ વરસ સુધી ડાયરેક્ટર તરીકે સીથી વધુ મતે ચુંદાઇને સેવા આપી-ઘણાની તીર્થ જૈન દેરાસરમાં ત્રણ વરસ ટ્રસ્ટી તરીકે રહ્યા. કેળવળી ક્ષેત્રે શાકુંતલા જૈન હાઇન્ડિકુલ કમિટીમાં જોડાઈ મહુવની સેવા આપી.

મહારાષ્ટ્ર સરકારે તેઓને ૧૬૭૦ માં કે. પી. નો ઈલકાખ આપી સન્માન્યા ત્રણ વરસ કે. પી. રહ્યા ઓચ હંન્ડીઆ જૈન ડેન્ડરન્સ પાલીતાણા અધિવેશનમાં મંત્રી પહે તેમની વરણી કરી જેમાં સાત વરસ સુધી સેવા આપી.

આમ અનેક સામાજિક ધાર્મિક અને વ્યાપારિક સંસ્થામાં સેવાભાગી કાર્યકર તરીકે સુંદર સેવા બળવી પોતાની બુદ્ધિ-શક્તિ અને ઉદ્દારતાનું યોગદાન આપેલ છે. મહાવીર વિદ્યાલયમાં પણ તેઓ પેટ્રન છે.

શ્રી મહીપતલાઈએ પુરુષાર્થ અને પુણ્યોદયથી પ્રારખ અને પ્રક્ષણતા સંઠકારિતાના ક્ષેત્રે ધણું ડાંચુસ્થાન મેળવી જીવનને સુવાસિત કર્યું છે. તેઓને ત્રણ પુત્રો પુત્રવધૂઓ અને એક પુત્રી છે. બધા સંસ્કારી અને સુશિક્ષિત છે. બધાનો સંપુર્ણ આદરણીય છે. આ સભાના પેટ્રન બનવાથી સભા ગૌરવ લે છે.

સંસ્થાના નવા પેરોન સાહેબ

શ્રીમાન રાજેન્દ્રકુમાર મગનલ્લાલ મહેતાની

જીવન અર્થમરે

જૈન શાસન, જૈન ધર્મ, અને ભક્તિમાં શ્રદ્ધા ધરાવનાર વિનય અને વૈયાવચ્ચ જેવા ગુણોથી જેમનું વ્યક્તિત્વ ઉજાવળ બન્યું છે તેવા શ્રેષ્ઠીવર્ય શ્રી રાજેન્દ્રકુમાર સૌરાષ્ટ્રમાં સાવરકુંલા પાસેના શ્રીશાંક ગામના વતની છે. હાલ આકેલા (વિદ્ભર) માં વસે છે.

આખ્ય ભૂમિની સરળતા અને પિતાશ્રી મગનલ્લાલે સિદ્ધયાત્રા કરેલા ગુણોથી અલંકૃત છે. માતા જ્યકુંબર જેનની પ્રેરણુથી અભ્યાસમાં રત બન્યા અર્વાચીન સમયની ઉપાધી B. Com. L.L. B. સંપાદન કરી છતાં પદ્ધતિમના વાયરાથી અલિપ્ત રહ્યા છે. કુટુંબ વાતસાચના પ્રવાહોથી કુટુંભી જ્ઞાનાના હાર્દિને ભી જવી હીધા છે. પરિણામે સહુના જ્હાલસોયા બન્યા છે.

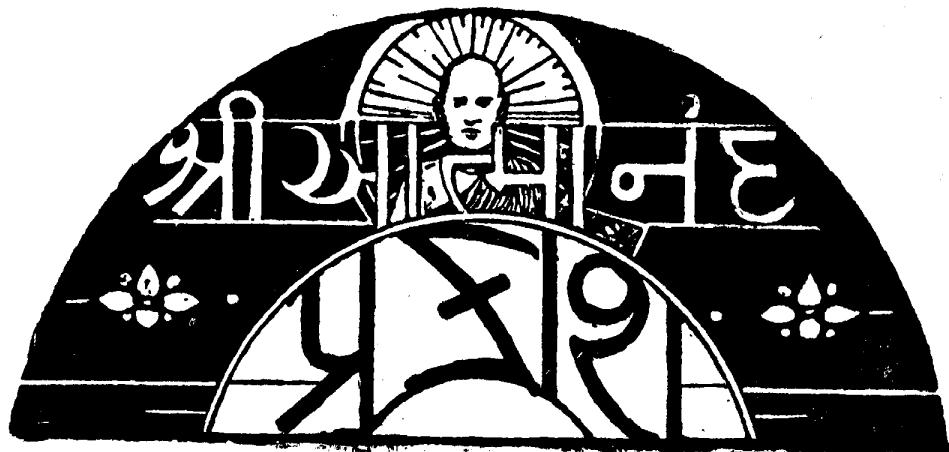
ધાર્મિક અભ્યાસ એ પ્રતિકમણુ સુધીનો છે. પણ તીર્થયાત્રા અને પ્રભુકાંતના ભાવથી કુટુંભીજ્ઞાનને સારા એવા તીર્થસ્થળોની સુવિધા પૂર્વક યાત્રા કરાવી છે શક્તિ મુજબ તીર્થસ્થળોમાં સારી એવી દાન સરિતા વહ્નાવી છે. છતાં નામના પ્રત્યે જેપરવા રહ્યા છે.

આકેલામાં તેમની માતાજર પેઢી ચાલે છે પુરુષાર્થ અને ઝુંધના સમન્વયથી ધાંધામાં સારો એવો વિકાસ કર્યો છે.

શ્રી જૈન દેરાસર તથા સામાજિક સંસ્થાઓ સાથે કારોબારીના સભ્ય તરીકે સંકળાયેલા છે. સુંદર વહુવિના આચહ્ની છે. તેમના પતની શ્રી કુમુદભણેન ધાર્મિક કાર્યોમાં પ્રેરણુંરૂપ છે. સામાજિક ક્ષેત્રે સુંદર સહકાર આપે છે. તેઓશ્રીને પ્રણ પુત્રો છે.

આ રીતે સામાજિક તેમજ ધાર્મિક ક્ષેત્રે શક્તય તેટલું બધું કરી રહ્યા છે. આ સભાના નવા પેરોન બનતાં, સહુ હર્ષની લાગણી અનુભને છે.

तंत्री : श्री गोपत्यलाल रवज्जलाई सदीत

[पृष्ठ : ८०]

वि. सं. २०७६ चैत्र : अग्निल-१६८८

[अंकु : ६

मननी अवण्डई

(याथआ)

मन तो धूल्य तल्लुँ आनाढ़ूँ रे,
ल्लवतुँ कल्लुँ नहीँ माननाढ़ूँ टेक
पाप अंधावी आत्म राजने वणी,
पोते रहे जध न्याढ़ूँ
हुरामचोरने हुंकली, राख्ये,
मात अगाड्ये ताढ़ूँ रे मन०
नाग जई जेम काटे मनुष्यने,
आली मोहुँ जेम खाढ़ूँ,
पापनो पोट्यो अंधावी ल्लवने,
तेम ते मन मारनाढ़ूँ रे मन०
देष्ट नगरीनो राज ने ल्लव तेमा,
मन कडे राज माढ़ूँ,
प्रग थध राजने हृंडे,
ओ तो सो मणु तेके अंधाढ़ूँ रे मन०

‘कवि’

प्रभु महावीरस्वामीना

समवसरणुनी रथना।

(श्री महावीर चरित्र)

ब. पू० गुणुचंद्र गण्णु

असंख्य केटि हेवो वडे परिवरेला, हेवोचे विकुर्वेला कोमण स्पर्शवाणा नव सुवर्णु कमण उपर अतुक्तमे पादयुगलने स्थापन करता, हेवोना उद्घोतवडे अंधकारनो नाश थयेल हेवाथी, दिवसनी जेम पदार्थनो समूह प्रगट राते जाणुवामां आवतो होतो तेवा रातेना समये पण तीर्थंकर श्री महावीर स्वामी भार योजन हर रहेली अद्यमा नामनी नगरी तरक्ष ज्वा लाग्या.

ते नगरीनी पासे महासेनवन नामना उद्यानमां हेवोचे समवसरणुनी रथना करवाने प्रारंभ कर्या.

(१) अंड योजन प्रभाणु पृथ्वी लागमांथी कर्यानो समूह हर कर्या.

(२) हरियंहनना सुगंधी रसना छांटवडे धूणनो समूह शांत कर्या.

(३) पांच प्रकारना रत्ने वडे भोटुं गीडिकांध स्थवामां आयुः, आ कार्यं हृष्टउल्लासं पामतां व्यंतर हेवो करे छे.

(४) वैमानिक हेवोचे पांचरंगी रत्नमय अने विशाणु दरवाज तथा कांगराचे करीने मनोहर गद घनाव्या.

(५) जयेतिष्ठी हेवोचे चोतरक असरता किरणेना समूह वडे आकाशना विवरने लरी होतो सुवर्णुना श्रेष्ठ प्रकार स्थापन कर्या.

(६) भुवनपात हेवोचे जगक्षु जेवा श्वेत कांति वडे शोभतो इपानो प्रकार कर्या,

(७) त्रेणु प्रकारनी मध्ये व्यंतरहेवोचे श्रेष्ठ मणि अने रत्ने वडे मनोहर अने पादपीठ सहित निंहासन स्थापन कर्या.

(८) शंकेंद्रे विकस्वर पत्तकवो वडे शुश्रोक्षित निनेश्वरना शरीरथी आरगण्णा भोटो कुंकुमित्व नामनो वृक्ष विकुर्वेही.

(९) ईशानेन्द्रे, भोटीनी सेरवाणा, पूर्णिमाना चांद जेवा उल्लवण अने स्फटिक हंडवाणा उपरा उपर रहेल नणु छत्र घनाव्या.

(१०) श्रेष्ठ गंधवाणा जनुप्रमाणु पुण्योनी वृष्टि आकाशथी पडी.

(११) सर्व रत्नमय विचित्र किरण्णा वडे ईरिधतुष्यने रथनारा तोरण्णा शोभता हुता.

(१२) क्षीर सागरना शर्ष्ण जेवा गंलीर चार प्रकारना वाजिंत्रो हेवोना समूहे वग्राया.

(१३) कल्वेना विलासवाणा धूणना समूह वडे अने पताकाचो वडे आकाश व्यास थयुः.

(१४) भिथ्यात्वद्युपी शत्रुने क्षेत्र पमाडनार अण्ड सूर्यभिंब जेवुं श्रेष्ठ धर्मचक्र सुवर्णुना कमण उपर स्थापन करवामां आयुः.

(१५) देवगच्छंदक वज्रे लुर्जित हुक्यवाला व्यंतर हेवोचे कर्या.

आ अवसरे हेवो अने विद्याधरे वडे नमस्कार कराता, असंख्य गुणेना निवासुदृप्य ईद्रे भताचेल मार्गं तरक्ष जतां, राण रहित पतितोऽकारक एवा जगहगुरु श्री वीरप्रभु पूर्वं तरक्षना दरवा-

જાથી સમવસરથુમાં પ્રવેશ્યા સિંહાસનને પ્રદ-
ક્ષિણ્ણા કરીને, 'તીર્થને નમસ્કાર' હો-એમ
બોલી પૂર્વાલિમુખ સિંહાસન પર બેઠા.

ભાડીની ત્રણ દિશાના સિંહાસનો ઉપર
દેવોએ જિનેશ્વરના પ્રતિરૂપ રચ્યાં ત્યારભાઈ
અસંખ્ય સૂર્યમંડળના સારભૂત પરમાણુના સમૂહ
વડે અનાંધું હોય એવું ભામંદળ પ્રલુના મુખ
પાછળ ઉદ્ઘય પાંધું ભગવાનની અને બાજુએ

ચમરેન્દ્ર અને બલીન્દ્ર નામના એ અસુરપતિઓ
શ્વેત વણુવાળા ચામરો હાથમાં ધારણ કરી
ઉભા રહ્યા.

પછી સુરેન્દ્રો અને અસુરેન્દ્રો પ્રલુને પ્રણામ
કરીને ચોય સ્થાને બેઠા. ત્યારે મેધની ગર્જના
નેવી ગંભીર, એક ચોજન પ્રસરવાણી શક્તિવાળી
અમૃતની વૃષ્ટિ સમાન, લય પ્રાણીઓના સંતાપને
શાંત કરનારી વાણી વડે ધર્મદેશના આપવા પ્રવત્યા.

સંત લવસાગરે દીપ દાંડી સમા,
જીવન નૌકા તણ્ણા વૃવતારા,
સંત ચેતનભર્યા તીર્થક્ષત્રો મહા,
પૂલ તે પાર ઉતારનારા.
સંત સહકાર સમ નામ નીચાવળી,
મધુર અમૃત ઝોળો આપનારા,
સંત સાનંદ નિજ સ્વરૂપમાં ઊઠાતા,
દિવ્ય જન્મેતિ તણ્ણા તે ગલારા.

: પુણ્ય પી. સાવલા-ભાડા : -

પ્રગટ થઈ ચુકેલ છે

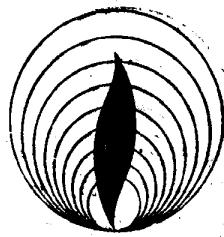
શ્રી શ્રીપાળ મહારાજનો રાસ પ્રગટ થઈ ચુકેલ છે જેની મર્યાદિત પ્રતો
હેવાથી તાત્કાલિક મંગાવી લેવા વિનંતી. મૂળ કીંમતે આપવાનો છે. તેની મૂળ
કીંમત રૂપિયા વીસ રાખેલ છે; તો તાત્કાલિક મંગાવી લેવા વિનંતી.

— : સ્થળ : —

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા
કે. આરગેટ : ભાવનગર : (સૌરાષ્ટ્ર)

તા. કે. : બાહુર ગામના આહુટેને પોસ્ટેજ ખર્ચ સહીત રૂપીઆ ચોવીસ અને વીશ
પૈસાનું મનીઓર્ડર કરવા વિનંતી.

મનપો ચંડામ્

માધવપુર નામે નગર. ત્યાં રાજ્ય કરે લદ્રિક-
સિંહ તેને ગુણુધર્માં નામે સુશીલ, ગુણવંતીરાણી
તેજ નગરમાં સાળાના મહેલતું પાયખાતું સાંકે
કરનાર, મનવો કરીને એક ચંડામ વસે. તેની
વિષયા નામે ચંડાળણી હં.

એક વખત પથ્યખાતું સાંકે કરતાં નીચેથી
ઉપર જોતાં રાણીનું સ્વરૂપ દીઠું. અલ્યાંત મોહ
પામ્યો. ત્યાથી તે એટલો કામાંખ બન્યો કે
હિવસે હિવસે શરીરે લેવતો અથે. રાણીના સમા-
ગમ વગર તેને ચેન પઢતું નહીં. વાત હતી
અશક્ય. તેથી કોઈને કહેવાય નહિ અને કામ
વિકાર ત્યાજ શકે નહિ સરો છંછુદર ગળયા
નેવું થયું.

તેની પણી વિષયાને લાગ્યું કે તેના પતિને
કોઈ મહાન વ્યાધિ કે ચિંતા પીડી રહી છે. ખૂબ
આશહુપૂર્વક પૂછતાં મનવાએ રાણી ઉપરને
પોતાનો વિકાર લાગ જણાવ્યો. વિષયાએ તેને
ધણો નિર્ભાંધ્યો. અને કહ્યું. “આમાં તો તારું
મોત થશે. કાંઈ વળશે નહિ સુમજ અને
ધ્યેાનને ત્યાબ કરે” પણ મનવો એકનોં એ થશે
નહિ.

આથી વિષયા લાગાર પણી પોતાના પતિનું
કાર્ય સિદ્ધ થાય તે માટે, એક હિવસ રાજમહુલ
સામે આવીને છાતીકાટ રૂફન કરવા લાગી, તેનું
કલ્પાંત સાંભળી રાણીએ તેને નજુક ઘોલાવી
પૂછ્યું, “તને એવું તે શું હું એખ છે કે આતલું
બધું રડે છે?” વિષયાએ કહ્યું, “અનનદાતા,
રાણીલું સાહેબ. કાઈ કહી શકાય તેમ નથી.

અને હુઃખ્યે રહેવાતું નથી માટે રડું છુ” રાણી
મહા ઇયાણું અને ધર્મતમા હતી. બહુંજ મીઠા
વચને આચાસલ આપી વિષયા પાસેથી વાત
નાણી લીધી.

રાણીએ કહ્યું “કિકર નહિ, હું તને જે
ઉપાય જાતાનું તે પ્રમાણે જે તારો પતિ કરે તો
તેની સુરાદ પર આવશે. આપણા શહેરના મહોટા
માણેક ચૈકના મધ્યભાગમાં ચાર રસ્તા લેગા.
થાય છે. ત્યાં જોગીને વેષે, ઉપવાસ સહિત, સર્વ
પ્રકારે મૌન પણે, નાસિકાના અથભાગ પર
નેત્રને સ્થાપાની ઉલો. ઉલો, એકાશ ચિત્તો મહાર
ધ્યાન કર્યા કરે. એક માસને અંતે હું ત્યાં હાજર
થઈશ. જે તેના ધ્યાનમાં લેશ પણ આમી આવી
જાણીશ તો તેના શ્રમ અને મનોરથ મિથ્યા
થશો. તેના ફરતા મારા ચોડીદાર રહેશે. તો
બની શકે તો પૂરી આવ હા પાડે તો કાલથી
શરૂ કરે”

વિષયાની વાત સાંભળતાં મનવો હેંદ્યમાં
આવી ગયો. બીજી સવારથી જોગી બનીને ચૈકની
વચમાં એકાશ ચિત્તો રાણીનું કદ્યાન ધરતો ઉલો
રહ્યો. કેટલાક હિવસ વિલ્યાં ટેટલામાં નગરના
લોણા મરહો અને સ્વીઓના ટોળે ટોળાં, મહાત્મા
તપસ્વી ચોગીના દર્શનાર્થ, લેટ સોણાદ, નજરાણું
વગેરે લઈને નીકળી પહ્યાં. પછી તો ધનના ઢગલા
થયા. પછી તો શેઠ શાહુકાર, અમલદારો, મંત્રી
અને રાજ પણ આ ઘોગીધરની ભક્તિ અથે
અવાર નવાર આવવા લાગ્યા.

અંતે એક માસ પૂરો થયો. મનવાએ અવધિ પૂરી થઈ જણી, ધ્યાન જમાપે કર્યું બેમેર જોતાં હજારો લોકો. અને પુષ્પણ દોલત દેખી મનમાં વિદુન બેગે વિચાર જાણકી ઉડ્યો, અહો! આ શું? મૌન પણે દદ ચિત્તો તપયુક્ત કરેલ અથુભ એકાશે ધ્યાનનો પણ મહિમાતો જુઓ. હા! હા! આ સર્વે કણ્ઠ માત્ર મારા હૃદ વિકારની પુષ્પ માટે કરું? નહિ, નહિ. લોકોએ મને તેવો જાણીને આ જક્તિત છર્હી નથી, પણ અહારના ઇય પ્રમાણે અંતરને શુદ્ધ માનીને કરે છે. હું આ ધ્યાનમાંથી હૃદ વિકારી ભાવ કાઢી પ્રલુને જ ભજું પ્રલું જ મારું શરણ હો મહારાણી સાહેભાનું સદ્ગુરુના ભજું હજે જેમણે મને આવી ઉત્તમ યુક્તિથી સર્વતમ માર્ગે ચંદ્રાયો અરે! આ વેષનો પ્રલાવ? અહો! આ કિયાતું સુખ! અહો! હું એક નીચ ચંડાળ હુરાત્મા, પાપિષ્ઠ છતાં રાજ તથા શ્રીમતોનો પૂજનિક થયો. જાથી? મહારે મઃસ માસના ઉપવાસ શુદ્ધ ધ્યાન પૂર્વક કરવા, મહારાણી સાહેભને ઉપકાર માનવો. સર્વથા લાગી રહીને આજ સ્થળે દેહેત્સર્ગ સુખ સમાધિમાં થાયો એવી ૬૬ પ્રતિજ્ઞા કરું છું.

તેજ સમયે ભાતસાતના સોન, ખાનપાનની સુંદર મધુર પદાર્થીની ભરેલ સુવર્ણથાળ, ફૂલ-કૃગથી ભરેલ સુવર્ણ રકાણીએ સુગંધિ મિષ્ટ

જળમય રતનજડિત સુવર્ણ કલશા અને વિવિધ તાંધૂલ, સુખવાસ પ્રમુખ લઈને સોણે શાણગાર સુલુને રાણીનું મનવા સન્મુખ રાજ સહિત આવીને હાજર થયો. મનવાને એલાંયો. “એલ હું તારી શી ઈચ્છા છે? હું તારી પાસે ઉલ્લી છું.

મનવો લનજા પાની, હર્ષના આંસુ સાથે, એ હાથ જોડી રાણીનું લક્ષ્ણ પૂર્વક પગે બાયો. અને એલયો, “હેમાતા! હે ધર્મત્મા! હે દ્વા મૂર્તિ! તમારું જુગજુગ પર્યાત કલ્યાણ થાયો. મારો અપરાધ જ્ઞમા કરો. મારું કલ્યાણ કરવામાં સહાયદ્ર્ય અનો” રાણીનું તેને લોજન કરાઈયું, પ્રશાંસા કરી અને તેની પ્રતિજ્ઞામાં દદ કર્યો. તેથી તેની સંદગતિ થઈ.

ઉપયા:-

- (૧) વિષમ, કષાય યુક્ત હૃદ્યાનવાળું પ્રાણીનું મન—તે મનવો.
- (૨) બાધ્યદેખાવ, બાધ્યકિયા વગેરેથી લોળ-વાઈ જતાં લોળા લોકો—તે ઇય અદ્રિકસિંહ
- (૩) નિપુણ દ્વામય જિનમતિદ્ર્ય તે ગુણધર્મ રાણી

(૪) સદ્ગ્યારી, મહાત્મા ચોણીદ્ર્ય શુદ્ધ ચેતનને સુમિત્વાંત સત મનવો. જાણવો.

(૫) દંલી, વેષધાની પાખંડી, કે નામધારી જોગી તે પૂર્વવસ્થાને અશુદ્ધ મનવો. જોગી જાણવો.

શ્રી શાનુંજ્ય ગિરિરાજ દર્શાન

શાશ્વતા તીર્થની ઉપાસના આવાં પુનિત પુસ્તકના વાચન દ્વારા વિશેષ રીતે થઈ શકે છે. તેથી આ પુસ્તક દરેક ઘરે વાસાવવા જેવું છે.

નન્દાલાયાના કરનાર લાય્યવાંતોને, વધીતય કરનાર તપસ્વીઓને, તેમજ શ્રી જૈન સંઘના શ્રાવકો અને શ્રાવિકાઓને પ્રલાવનામાં આપવા લાયક પુસ્તક છે. આ પુસ્તકમાં પુનિત તીર્થના પંદર ઝાગાયો. છે કિમત ઇકત ૬-૦૦ રૂપિયા જે વ્યક્તિ સો કે સોથી વધારે પુસ્તક મંગલથી તેમને દશ ટકા કમિશન આપવામાં આવશે.

શ્રી જૈન આત્માનંદ સલ્લા ખારગેઈટ,
ભાવનગર (સૌરાષ્ટ્ર)

¤ सुभृति विस्मृति ¤

John Kars

कातिल ठंडी भरी रात्रि मध्ये,
सुप्ते निवासे वनवृक्ष आजे.

कठी स्मरे ना तत्त्वक्ष शाखा,
महाशेष सुप्ते निज वर्ष आला.
थीलवतां वाचु तथां सपाटा,

सुखाट साथे अहु घीडनारा
छतां न रंधाय विकाश झुश्यो.

झुशाल हैये धरे पर्णु पुँपो.
दुर्भस वडावे नील आस गरण्यु,

तहा निवासे प्रतिहिन अरण्यु.
कठी स्मरे ना सकलदोल हैये,

महाशेष यूभ्यी सविता तण्णीजः
बूती भधुरां स्मरणा सुधीना,

सरे उमंगे झरियाह विना.
वसे उषाणी भण्डि. पहेल पासा,

नजरे यढेना कठीये निराशा
हैये वसे युवक युवतिना

रे ! विस्मृति ! जाम भरी कृपाना.
अरे ! हुशे कोई भनुष्य अवां.

महाशेष सुभने कठीये न जंभ्या ?
कशा न हीसे जगमां धक्काले,

शाने सहे ना धरीने उमंगो ?
नजरे पडे ना कठी कोई कांथे,

स्थवीर भुजि हस्ती हुःभोने

अनु. पी. आर. सलोत

क्षमा याचना

आ भासिक अंकमां डोध अशुद्धि रही गर्द छोय अथवा डोध क्षति, मुदण दोष छोय तो ते भाटे
मनसा, वयसा, भित्तिमि दुःखरम्.

અદ્રભૂત ઔપધિ

સર્વ દષ્ટ પ્રદેશો તું, સ્વયમેવ વિચક્ષણ:
મૂત્રયે તત્ક્ષણાદેવ નિવિષ્ટત્વ મ બાળુમાદ ॥

ને ડેકાણે સર્વ કરખ્યો હોય તે ડેકાણે તરતજ
તેના ઉપર પેસાબ કરવો. તેથી જેર ઉતરી નથી છે.
સથી મુજજીવદંદો, રવિદ્ધુતમલ પુરિતે કદાચિદપિ
વજનિ ન ધારુણુ ગરલા, સથ્ય પોણ રેખેવ ॥

તત્કાળ સર્વના ફંથની જગ્યા ઉપર આંક-
ડાનું હુધ પુરી દેવાથી કોઈ હિવસે તે માણા-
સના શરીરમાં વિષ લોહી વગેરે ધારુમાં વ્યાપ્ત
થઈ શકતું નથી, તે અરેખર પાવાણું રેખા
સ્થમાન છે.

પલાશબીજમર્કસ્ય, તુંઘે પિણ્ણ' હરેત્ક્ષણાત ।
વિષ કૃદ્ધિક સમ્ભૂત દશ સ્થાન વિલેષનાત ॥

આખરાના બીજને વાટીને, આકડાના હુધ
થાયે, ને જગ્યા ઉપર વીઠીએ ફંશ કરેલ હોય
ત્યાં લગાડવાથી તાત્કાલિક વીઠીનું ઊરને ઉતારે છે

પ્રહેલિકા

અપદો દુરગાર્માં ચ, સાક્ષરોં નચ પણિત : ।
અમુલઃ સ્ફુટ વશતા ચ, યોજનાતિ સ પણિત : ॥

પગ વિનાનો છે પણ હૂર જનારે છે. સાક્ષાર
(અક્ષરવાળો) છે પણ પાંડિત નથી મુખ વગરનો
છે પણ ચોકખું ઝોવનાર છે. આને ઓળખે
તે પાંડિત છે

(જવાખ પત્ર)

શૃંગારવાસી ન ચ પશ્ચિમાજ ખ્લિનેશ્રધારિ
ન ચ શૂલપાણિ : ।
ત્વડઃશ્રધારિ ન ચ સિદ્ધયોગી જલં ચ
વિભ્રન્ન ઘટો ન મેઘ : ॥

વૃક્ષના અથ ભાગ ઉપર નિવાસ કરનાર છતાં
પદ્મિરાજ (ગરૂડ) નથી, ત્રણ નેત્ર છતાં શાંકર
નથી, છાલડીપી વસ્ત્ર ધારણું કર્યા છતાં સિદ્ધયોગી
નથી, જળને ધારણું કર્યા છતાં ધડો કહેવાતો
નથી, તેમ વાદળું પણ કહેવાતું નથી-

(જવાખ નાળિયેર)

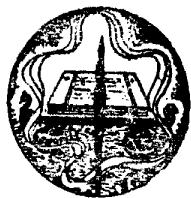
અદ્ર ભુહ નયણા સોલસ, એનિસ જીહાડ
બલણ જુઅલ ચ ।

દુનિનજિય, દુનિન કરયલ, નમામ્યદું પરિસંદેશમ ।

સોણ નયનવાળા ૧૫ જીભવાળા, એ પગ-
વાળા એ જીવવાળા, અને એ હાથવાળા એવા
દેવને હું નસું છું (પાર્વીનાથ પ્રભુને)

ખુલાસો :- શ્રી પાર્વીનાથ સ્વામીના શરીર
ઉપર સાત હૃણવાણો સર્વ છે, તે સહિત ભગ-
વાનનું આ વર્ણન છે. સાત હૃણા હોવાથી ચૌદ
નેત્ર સર્વના અને એ નેત્ર ભગવાનના-૧૬ નેત્રો,
આઠ મુખ, એક એક હૃણમાં અથે જીભ તેથી
ચૌદ જીભ ને એક ભગવાનની જીભ-૧૫ જીભ
એ પગ અને એ હાથ-માત્ર ભગવાનનાજ-વર્ણન
સમન્યા પણી અકૃતજ્ઞનેનાં અંતઃકરણમાં વિશેષ
જ્ઞાતિભાવ અને અલૌકિક આનંદ ઉત્પન્ન કરે છે
કમલે કમલે નિત્ય મધૂનિ વિપત્તસ્તવ ।
શબ્દિદ્યતિ ન સન્દેહ : કર્ણં દોષાકર્ણાદ્યે ॥
(કમલે ક અલે-દે ભમરા ! કમળનાં સુઅથી
નિત્ય મધુ પીતાં, જ્યારે ચંદ્રોદય વખતે કમળ
ખીદાઈ જશે ત્યારે તને કુણ થશે એમાં કાંઈ
સંદેહ નથી.

(દ્વારાધ્યાન સા. સંથૃ.)

ક શાન્ત સુધારસ ક

રચયિતા મૂર્ખ શ્રી વિનયવિજયજી ભ. સા.
વિષય :- મૂર્ખ પ. અભયસાગરજી મેં સા. ના

[શાસ્ત્ર સુનિરાજશ્રી રવીન્દ્રસાગરજી ભ.

[લાવ વનમા ભૂલા ભમતા ભવ્યળુઓને આખાસન અને સાન્તવના દ્વારા સમાધિ પ્રાપ્ત કરાવી અનુકૂમે મોક્ષનગરમાં પહોંચાડનાર માર્ગદર્શિકા-લોમિયા તુલ્ય અનિલત્વાદિ બાર ભાવના અને મૈત્રી આદિ ચાર ભાવના સ્વરૂપ શ્રી શાંત સુધારસ અથ]

અનિત્ય-ભાવના-ગોયાષ્ટક

હંત હત્યાવન પુછ્છમિવ શૌષણ
કુટિલમસિ તરપિ લઘુ હંઠનષ્ટમ.

તેમ બત પરવશા-પરવશા ટલાધિય :

કઢુલમિદ કિં ન કલયાનિ કષ્ટમ ॥ ૩ ॥

અનિલ ભાવનાના ગોયાષ્ટકની પહેલી ગાથામાં જીવિત-આયુષ્યની અનિસત્તા જીતાવી, બીજી ગાથામાં વિષયસુખની ક્ષણિકા વર્ણવી.

હું આ બીજી ગાથામાં યૌવનની મુટિલતા ભતાવતાં અનુયાહ એહિ નિધાન ઉપાધ્યાયશ્રી વિજયવિજયજી ભ. સા. કહે છે કે-

હંત ! જેહની વાત છે કે - કુતરાની પુછ્છડી જેવી આ યૌવન અવરસ્થા જીવને સીધે માર્ગ ચાલવા હેતી જ નથી એમ કહીએ તો બહુલનાએ પોઢું નથી.

કેમકે-ઉત્તમ પુરુષોના ઉપરેથાં પ્રેરણા પામીને શુલ ભાવનાથી શુલ માર્ગ પ્રવર્તતા જીવાતમને આ યૌવનાવરસ્થા બલાકારે પણ વિકારોના વિકૃત વાંકા માર્ગ એંચી જાપ છે,

સમાન્યથી આ વિષ તરફ આપણે નજર કરીએ તો હેણાશે કે-જીવને બાલ વયમાં વિશેષ વિષય-વિકારો ઉત્પન્ન થતા જ નથી અને વૃદ્ધાવરસ્થામાં લગભગ વિષય-વિકારો શરીર ગમેલા હોય છે. કેમકે બાલકાળમાં ધર્દિયોનો વિશેષ વિકાર થયેલ નથી હોણો તેથી લાં અસમજજુના કારણે વિષય-વિકારો થતા નથી અને

વૃદ્ધાવરસ્થામાં ધર્દિયો સીથીલ થયેલ હોવાથી અને ધર્ણ સાંચા-ખોટા અનુભવો ક્રેલ-થયેલ હોવાથી અનુભવ શાન્તના કારણે લગભગ વિષય વિકારો શરીર ગમેલા હોય છે.

તેથી જ બાળક અને વૃદ્ધ હોએ હુંવેને વહાલા લાગે છે. બાળક પ્રકૃતિ સ્વરૂપ હોય છે અને વૃદ્ધ પુરૂષ અનુભવી હોય છે.

બાળક મુક્ત રાતે હિત શિક્ષા આપે છે.

વૃદ્ધ પુરૂષ વ્યક્તારીતે હિતશિક્ષા આપે છે.

આ કારણથી બાળક અને વૃદ્ધ આ વિષ ઉપર ઉપકારને કરનારા છે-

જ્યારે યૌવન અવરસ્થા કે જ્યાં બધી જ ધર્દિયો સંપૂર્ણ વિકારને પામેલી હોય છે. જે આ યૌવનના સમયે વૃદ્ધિ-વિકિલ પુરુષોની નિશ્ચાન હોય, ધર્મના પભ-નિયમો આદેશાન હોય તો આ આત્માન મેહનાય કર્મના વિપાકોદ્દે વિકારો થયા વિના રહેતા જ નથી.

અદ્ધિ-સાયદ્ધિ-૩૫-ધન-ઔદ્ધ્યો સંપન્નને આ વિકારો થાય એ સંલભિત છે પણ જેણી પણે જાહેર નથી ઇપ નથી ધન નથી ઔદ્ધ્યો નથી એવા જીવનો તો વિષય વિકારો વધારે સત્તાવે છે.

કેદ્ધક કવિયે આદ્ય દર્શિયે સાચું જ કર્યું છે કે-
પ્રાપ્તે તુ બેદશો ઘરે ગર્વી અદ્દરાયતે।

કદર્પી અને એકોળ એવી પણ કન્યા જન્યારે સોળ

વर्षानी थाय-छे त्यारे असरा तुल्य कामी पुरुषने आकर्षणुं कारणु अने छे.

आ कारणयां यौवन अवस्थामां वर्तीता वृद्ध-वडिल पुरुषनी निशा विनाना-स्त्री के पुरुषनो क्रेईपण, वजित विश्वास भरौसो उरता नथी.

माटे ज पू० उपा. श्री विनयविजयज्ञ म. सा. आ गाथामां कहे छे के-कुतशनी पूँछी लेतु आ यौवन अतिशय कुटिल-वडे छे.

कुतरानी पूँछीने नेम सीधी उरवा माटे गमे तेलुं प्रयत्न करीअे पण नेवा ते प्रयत्नो छाडी दाढी के तुर्त पाढी ते कुतरानी पूँछी वाकी वणी नय छे तेम आ ज्ञन यौवनने सन्मार्गे प्रवर्ताववा वृद्ध-अनु-मनी वडिल पुरुषो के साथु-गुरुदेवनी हितशिक्षा इप्रे-त्रेरण्या पामी प्रयत्न विशेष्यती सङ्ग तो थाय-छे पण नेवा ते वडिल-गुरुओ गोताना कार्य प्रसंगे आजु आजु अन्यत्र नय के तुर्त आ आत्मा यौवनना विकारोमां इसाध नय छे.

अरे! इसाध नय छे अटलुं ज नहि पण नय मनिया प्रेरयेको ते मूढ आत्मा ते विकारोने सारा माने छे समे उगले चालीने ते विकारेना ज्ञानमां इसाध छे.

नेम कुतरानी पूँछीने सीधी राखवा माटे निरंतर प्रयत्न करे-तो ते प्रयत्न पर्यंत पूँछी सीधी रहे तेम ज्ञ आ आत्मा ज्ञानी अनुभवी वृद्ध वडिल गुरुनो निशामां रही निरंतर विकारोने हूर उरवा प्रयत्न करे तो ते कंधक अंशे सङ्गता मेणी शके.

अने संपूर्ण परझेकट थथा विना ज्ञ वच्ये ज गुरुनिशाथी परामुख अने तो पुनः विकारे थवा सांलव छे.

वणी आ यौवन केवुं छे. तो पू० उपा. श्री विनय-विजयज्ञ म. सा. कहे छे के “ लघु दाहनाटम् । ” जेत जेतामां नदीमा पूरनी नेम नाश पामनाढ़े छे.

अथादी मेवथी यदेलो नदीनो पूर केला द्विस एड ! थेड़े ज द्विसने !

तेवी ज रीते आ भैतुष्यगतिमां ज्ञवने आपत थनारी यौवन अवस्था नदीना पूरनी नेम थेड़ा द्विस ज टके छे अरे ! अनवा ज्ञेग अनाव अनवामो हेय तो यौवन अवस्थामां रोगो अंवा असाध्य उत्पन्न थाय के-जेनी वेहनाने सहन करते भनुष्य बिलमुल शक्तिडीन अनी नय छे.

आजे केंद्र रैग, कुयारे, गोतानो प्रलाव अतावे ते कही थक्कातु नथी, कर्मना विपाकेद्य निवारवा दुःशक्तप छे

माटे ज आ यौवन अवस्था विवेक विनाना ज्ञवोने अनर्थानुं कारण अनीने अनेक पाप कर्मना गोठला आंधवामां अनन्य लेतु अने छे.

माटे समेजु विवेक ऊंवामाचे वृद्ध-वडिल गुरुनी निशामां रहीने यौवनवयने सङ्ग उरवाना उपायो लाण्डी-समज्ञने सन्मार्गे प्रवर्तवा ध्यानमां लेतु जरी छे.

आपणुने आ वात झां अनलु छे के अमाग्राम अंथाने भुस्तकारूढ उरवानार पूर्वधर श्री देवद्विगणि

क्षमाक्रमणाना आत्माचे पूर्वलव हरिजेगभेदीना अवमां देवशति ज्ञवनना छेल्ला दिसोमां आत्माने निर्भूत उरवा माटे तीर्थ्यात्राचे निक्षेप लारे अनुइमे नदी-शरादि शाश्वत तीर्थाना यात्रा करीने ज्ञारे अहिं ज-पूर्णीपना भरतक्षेत्रम् दक्षिणार्ध भरतना मध्यभूमां आ अवसर्पिणीना चौवीशमा तीर्थ्यंकर श्री महावीर स्वामीजु ज्ञारे समवसरणमां विराजमान थधने अरे पर्याप्तानी आगण धर्मकथा कही रहेला हता लां आवा त्यारे प्रक्षुना मुख्यी संसारतुं स्वरूप अवणु करी जिनशासननी आराधना उरवा माटे तीव उडंडा उपर पण थीज आराधना आटे भनुष्यगति उत्तम छे तथा गोते पण अद्यक्षामां अवन पामवाना छे अने भनुष्यगतिमां उत्पन्न थवाना छे अम अवधिग्रानथी जाएयुं.

पण थधा ज भनुष्यो जिनशासननी आराधना करे छे अवुं नथी अनतु नथी तेमने विचार आव्यो के-आवता अवमां हुं भनुष्य तो थधक्ष पण जिनशासननी आराधना करी शकीरा के नहिं.

आ वातनो निर्भूत उरवा माटे अवसर मेणीने

। लुना महावीर परमात्माने पुछे छे के हे भगवान् !
हुं सुन्तभेषिधि छुं के दुर्लभ ऐषि छुं ?

प्रलुब्धे क्युं के हे पुण्यवन् त तमे दुर्लभेषिधि छे !
अर्थात् तमेने निनशासन महा कष्टे प्राप्त थशे.

हारण्येषी देव प्रलुना वयन अवणु करीने युगपद
हृष्ट-रोक युज्ञ थया धमदेशना पूर्ण थये प्रलुब्ध
वर्धमान स्वामीज्ञते अने सर्व मुनिवरोने पुनः पुनः
वंदन करीने हरिण्येषीदेव स्व विमान तरह वल्या-

पोताना विमानमां जधने ज्यां उत्पात शया हुती
लां उपरना भारवट उपर रत्नथी अंकित क्षुं के-

मारा च्यवन पर्णी जे कोई देव मारा स्थाने
उपने तेषु सर्व प्रथम हुं ज्या उत्पन्न थये
होउ त्यां आवीने भने प्रतिबोध कर्वो, जे भने
प्रतिबोध न करे तो आवा विश्वमां जेट्हुं पाप
थाय छे ते अधुं पाप ते देवने लागे !!!

(अपूर्ण)

(अनुसंधान टाईटल चैप्टर १ त्रु चतु)

आवार्थ :-

(१) चावीशमा जिनेश्वर, श्री महावीर स्वामीना चरण्येषामां हुं वंदन करं छुं. कर्मी इपी
शत्रुओने हुण्यवामां जेवुं योद्धापणुं श्री वीर भगवान्तुं छे तेवुं वीरपणुं हुं भाषुं छुं. मिथ्यात्व
मोह-॥य उमारुपी जे अ घडार तंनो सय नष्ट थये। छ अने अय पठह वाझ्या छे.

(२) छवास्थ अवस्थानी क्षायेषापशमिक वीर्यवाणी आत्मपरिषुतिना योगे करीने अने योगेने
पोते आदरवानी पोतानी भेजे थयेल छच्छाथी उत्पन्न थयेल युद्धिये करीने, आत्मिक, व्यवहारिक
किया उत्तराना उत्साहे करीने, श्री वीरलगवान उमंगपूर्वक योगी थयेल छे.

(३) आत्माना असंख्यत प्रदेशो छे त एक एक प्रदेशमां असंख्य वीर्य छे. आर्थी असंख्य
योगनी कांक्षा थाय छे अने योगसामर्थ्य प्रमाणे आत्मकर्म वर्णवाना पुहुगदो यथाशक्ति
अहुषु करे छे.

(४) जे आत्मामां सर्वथी वधारे वीर्य होय तो, भन, वयन, अने कायानुं कर्म बांधवाड़ी
कार्य-प्रवेशाज करे नहि कारणु के ते वधते आत्मधण छे, ते योगना चयणपणुने दीघे लवंश
मात्र पणु ठगावतो नथी.

(५) खीसंगनी उच्छा थतां, धातुना उल्लासथी लुव जेम लोग कर्ता थाय छे तेम आत्मा
पोताना वीरेल्लासथी पोताना गुणोनो लोगी थाय छे, अने शौर्यगुणुना ज्ञे उमारुतं जिन
लावमां उपयोगवंत रहीने ते आत्मा तुरंत अयोगी गुणस्थानरुद थाय छे.

(६) आत्म गुणस्थानमां चढां पूरेपूर्दं शूरवीरपणुं हेवुं जेधिये एम हवे हुं जाणी
शक्यो छुं शाथी ? तो के आपनी वाणीथी-आपना उपहेश्वरी वणी मारी शक्ति मुज्ज्व ध्यान
विज्ञाने करीने, ध्यान अने विज्ञानतुं जेट्हुं धण होय तेना प्रभाणुमां पोतानुं स्थिरपद लुव पीछाने

(७) संपूर्ण वीरेल्लासथी शूरवीर थर्जने जे पुरुष असमर्थ दशामां लीघेला आवंभनेने
अने सधणां उपकरणोने लागे छे तेनाथी आत्माथी पर जे पुहुगलाहिनो स्वभाव ते द्वर अय छे.
ते महात्मा कहापि क्षय न पामे एवां शास्त्रां ज्ञान, दर्शन अने चाहिते करीने आनंदथी भरपूर
परमात्मारूप थर्जने हुमेश ज्ञानथी जागतो रहे छे.

શાશ્વત સુખના ધામ મોક્ષ પ્રાપ્ત
કરાવનાર જીવાત્માની

“ખાઠ દીપિટાંઓ”

સુનિશ્ચી હરિભદ્રસાગરલુ મ. સા. (સુથરીતીર્થ-કૃષ્ણ)

સમુર જેમ જળનો આધાર છે, તેમ જીવોકના જીવોના કદ્વાણુ માટે શ્રી જિનેશ્વર ભગવતોએ પ્રદેશ જૈનધર્મજ આધારરૂપ છે. જેથી ચિન્તામણી રતન-કામવેતુને કદ્વપવૃક્ષ પોતાને વશ થાય છે. અને અનંત અધ્યાયાધ એવું સુક્તિ સુખ-સુક્તિનિબય પ્રાપ્ત થાય છે. એવા શાશ્વતને નિશાંક જૈન ધર્મને આરાધી હે ભાવ-આત્મનો.... શીધ અનંત હુંઘ લંડાર સંસાર સાગરમાંથી પાર થઈ સુક્તિરમણી વરે.... ધર્મ આચરી જહી સુખી થવા માટે શાસ્કારો જીવને કેવી દૃપ્તિ હોય તો એ કેવો ગણ્યાધ એ માટે આઠ દૃપ્તિ બતાવી ગયા છે....

(૧) મિત્રાદિપિ વાળાને તૃણના અભિ સમાન અહુ અદ્વયાધ હોય છે, અહિંસાદિ પાંચયમની રાણિ શુભ કાર્યમાં ઐદરહિત પ્રવૃત્તિ લાવાચાર્ય ની સેવા વિગેરે કિયાવાળો હોય છે અને મિથ્યા-તની સ્થિતિ તથા રસમંદ હોય છે....

(૨) મિત્રા કરતા તારા દૃપ્તિવાળાને મિથ્યાત્વ વધારે મદ હોય છે, તેથી તેનો બોધ છાણ્ણાના અનિની જેમ ધીરે ધીરે વધતો જય છે. તે શોચ-સતોષ-તય પરમાત્મ પ્રણિધાન-અણંગ યોગની કથામાં પ્રીતિ અને ગુણીજનનો વિનય વગેરે કિયા કરનાર હોય છે.

(૩) બદ્ધાદિપિવાળાને તારાદિપિ કરતાં મિથ્યાત્વ વિશે મંદ્તા હોય છે, તેથી તેનો બોધ કાષ્ટની અભિ સમાન હોય છે, તે તન્નશ્વરણ કરવામાં અલ્યાંત પ્રીતિયુક્ત ચયળ પરિણ્ણામ રહિત હોય

છે અને પર્યાંકસનાદિ વડે યોગની સર્વ કિયા કરે છે.

(૪) હીંપા દૃપ્તિવાળાને મિથ્યાત્વ મંદ્તામ હોય છે, તેને સૂક્ષ્માધોધ હોતો નથી પરન્તુ તે સંસાર પર વિરક્તતા-ભવાલિનંદીપણુનો લાગ તથા ગુરુભક્તિ કરનારો, પાપવૃત્તિથી નિવૃત્તિ પામનારો, અને નથ-નિષ્ઠેપ-પ્રમાણુ તથા સૂત-લગી પૂર્વક પદાર્થેને-જાણુનારો હોય છે, તેને યથાપ્રવૃત્તિ કરણુંદિ કરણુ વિના સમ્યકૃત્વની પ્રાપ્તિ હોતી નથી તેનો બોધ પ્રદાપની પ્રલાસમાન હોય છે.

(૫) ધિરા દૃપ્તિવાળાને સમ્યગ્રહર્ષન નિયમ હોય છે તેને બોધ રતનની પ્રકા સમાન હોય છે. તે ભ્રાન્તિ રહિત સૂક્ષ્મ બોધયુક્ત પંચનિર્યના વિષયમાં અનાસક્ત હોય છે અને સંસારના સર્વ બાવોને ઉપધિરૂપ ગણી તત્ત્વજ્ઞાનને જ સરરૂપ ગણે છે, વળી સમ્યકૃત્વમાં નિથર ચિત્તવાળો-રોગ-રહિત લઘુનીતિ-વડીનીતિ-અદ્વય-મધુર કંડલાળો સુંદર આકારથત-અનિષ્ટૂર તેમજ ધર્મધ્યાનને પુષ્ટ કરવા મૈત્રી આદિ લાવના યુક્ત હોય છે.

(૬) કાન્તા દૃપ્તિવાળ પ્રાણીનો બોધ તારાના પ્રકાશસમાન હોય છે, એટલે જેમ તારાનો કોઈપણ વખતે અભાવ નથી તેમ તે દૃપ્તિવાળને જ્ઞાનનો કયારેય અભાવ હોય જ નહિં તે હું મેશા તત્ત્વજ્ઞાનની વિદ્યારણા યુક્ત સંસારમાં રદ્દો હુતો છતાં પણ તેના પર આસંક્ત રહિત-અર્હતુ પ્રણીત ધર્મને વિષે નિભિડ રાગવાળો અને આત્મ-

બોધ થયેલ હોવાથી સંસારથી ભયલીત થતો
રહે છે.

(૭) અભા દષ્ટિવાળા જીવનો બોધ સૂર્યની
પ્રચુરિયાના જેવો હોય છે. જેમ સૂર્યના પ્રકાશથી
દોર આંધકારનો નાશ થાય છે તેમ આંધુદષ્ટિ-
વાળા જીવનો અજાનદૃષ્ટ આંધકાર નણ થાય છે.
તે વિશેષ કરીને ધર્મધ્યાત્મક સચેવ હોય છે
અને બાધ તથા અલ્યાંતર રેગ રહીત પ્રવર
ધ્યાનથી ઉત્પન્ન પરમાનંદ સુખને અનુભૂવનારી
હોય છે.

(૮) પરા દષ્ટિવાળાનો બોધ ચંદ્રના નિર્મલ
શાંત પ્રકાશ સમાન હોય છે, નિર્દ્દિતિચાર ફળમાં
પ્રવર્ત્તમાન - આત્મવીચીહ્લાસે શ્રેષ્ઠયાર્દ્દ-ફરેક છિયા.

આત્મગુણને પુષ્ટ કરનાર હોય તેજ કરે છે. અને
અનુક્રમે અપૂર્વકરણાદિ ગુણસ્થાનને પાચી આનન્દ
અનુભાવ કેવલજાનને કેવલર્દર્શનને પાચી અનેક
ભાવ જીવને ઉપરેશ આપી સંભાર્ણ બાળી
શાખાત સુખનાન્યાંને ધામ એવા મુક્તિજીવિદ્ય-
મોક્ષમાં પદ્ધારે છે.

ઉપરોક્ત આઈ દષ્ટિવાળા જીવ અનુક્રમે
આડમીદષ્ટ પ્રાસ કરી તારકશ્રી જિનેસ્થર લગ-
વંતોની અનુપમ વીજાપ્રમાણે વર્તી અપારને
અનંત હુઃપોથી ભરપૂર સંસારસાગરમાંથી-ભાવા-
ટીથી પાર થઈને સુષ્ણિત-રમણીને લોકતા થાય
છે, સિદ્ધ શિલાપર સહાને માટે અખંડ આનંદ
લોગવતા વંસ્યા કરે છે.

પ્રગટ થઈ ચૂકેલ છે

સુભતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૧ લો તથા શ્રી સુભતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૨ જે
જેની મર્યાદિત નક્કેલો હોવાથી તાલ્કાલિક મંગાવી દેવા જિનાતી છે. અને તે બન્ને લાગે
મૂળ ડીમતે આપવાના છે.

શ્રી સુભતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૧ (પૃષ્ઠ સંખ્યા-૨૨૪) કીમત રૂપિયા પંદર.
શ્રી સુભતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૨ જે (પૃષ્ઠ સંખ્યા-૪૪૦) કીમત રૂપીઆ પાંત્રીશ.
તો બન્ને લાગો એકી સાથે મંગાવી દેવા જિનાતી છે.

:- ૨૪૩ :-

શ્રી જેન આત્માનંદ અભા
કે. આરગેટ : ભાવનગર : (સૌરાષ્ટ્ર)

તા. કે. : બાહુર ગામના ચાહુકોને પોસ્ટેજ ખર્ચ અદગ આપવાનો રહેશે.

જૈનધર્મની જ્ઞાળપોથી (કમાંક-૪)

લેખક : પંન્યાસ પૂર્વાનનહિવિજ્ય (કુમારશ્રમણ) મલાડ-મુંબઈ

જૈન શાસનમાં, અહિસા-સંયમ અને તપને ધર્મની સર્જા આપવામાં આવી છે પણ 'સ્યાક્ષાદ' ને ધર્મ કહ્યો નથી. તેમ છતાં પરમદ્યાલુ પરમાત્મા શ્રી મહાવીરસ્વામીને 'સ્યાક્ષાદી-અનેકાંતવાદીના વિશેષણે' લગાડવામાં આવે છે. જ્યારે જીઝ તીર્થકરોને ત વિશેષણે પ્રાય : કરી જોવા ભળતા નથી. જુખદેવનો સમય લદ્રિક અને સરળ પરિણામી હોવાથી ધર્મના નામે ખાસ કંઈ વાદ કે વિવાદ હતો નહિં. વચ્ચેના આવીશ તીર્થકરોનો જમાનો પણ વાદ વિવાહથી ફર હતો. માન્યું કે, તે સમય દરમ્યાન માસાહારનું જેર વધ્યું હશે. તો પણ પછીથી થનારા તીર્થકરના કારણે તે જેર વધારે ચાલ્યું નથી. જ્યારે પાર્શ્વનાથ-પ્રભુના નિર્વાણ પછી, અહિસા અને હિંસા, સંયમ અને દુરાચાર, તથા તપ અને લોગલાતસાને માટે એચતાણ થથ અને માનવોના પંડિતોના, મહાખાંડિતોના હૃદ્ય કલુભિત થયા. તેમાં કોઈ શાસ્ત્રોના નામે, કિયાકાંડોના નામે, પોતાની મંદળીના નામે, તથા પોતાનું ગુરુના નામે પણ પક્ષપાતી બન્યા. પક્ષપાતનો અર્થ જ 'પક્ષાળા પાત' : થાય છે. આકાશમાં ઉડનારા પંખીઓના પાંખ ક્યાદી ગયા પણ તેમનું દ્રોધ અને લાવ મરણું લગભગ નિશ્ચિત છે. તેવી રીતે કોઈપણ સિદ્ધાન્ત, ચર્ચા, કે વાત, અજ્ઞાન-મોહુ-સ્ત્રાર્થ અથવા પંડિતાધિના વ્યામોહુમાં ઇસાઈ જાય છે. ત્યારે સૌ સૌના તર્કી જૂદા, વિતંડાવાદી જૂદા, મોક્ષની કદાનાઓ જૂદી. ધ્યાન પણ જૂદા, છેવટે માનવ અને માનવતાથી જીઝે માનવ જૂદા, હજરો માઈલ

જૂદો થઈ જાય છે. અને આ જૂહાઈ એટલી બધી તાકાતવર બને છે. જેનાં કારણે પોતાના માન્ય દેવોમાં, શાસ્ત્રોમાં સ્મૃતિઓમાં અને પુરાણોમાં પણ માંસાહાર, શરાબ્યાનની કલ્પનાના શ્રોકો-વેદમંત્રો, કથાનકોનો પ્રવેશ સુલભ બની જાય છે. સંસ્કૃત શ્રોકમાં લખાયેલી તે વાત જ્યારે શાસ્ક્રીય બને છે. ત્યારે પોતાના માનેલા શાસ્ત્રોની આડે આવવા વાળાનોને બધી હાતે બેહાલ કઠ્યા વિના ચાલતું નથી.

તેવીશમાં પાર્શ્વનાથ પ્રભુના સમયમાં, વેદવિહિત માંસાહારના પાડા હિમાયતી, તથા મન-વચન અને કાયાથી પાડા લાગી. આવી રીતે ક્ષત્રિયોમાં એ લેદ પરી ચૂક્યાં હતાં જે સમય જતાં સામે પણ થઈ જતા હતાં. માંસાહારી ક્ષત્રિયોને પ્રાણ્યુપદિતોએ પોતાના પક્ષમાં લીધા અને માંસાહાર-શરાબ્યાન-પરસ્ક્રીગમન-વેદ્યાગમન તેમજ ગુલાભી પ્રથાના માધ્યમથી ગુપ્ત વ્યક્તિયારે મર્યાદા છોડી દીધી હતી.

પક્ષાન્તરો જ્યારે બધી પડે છે, ત્યારે જીવ-હિંસા માટેના પ્રકારો પણ વધવા પામે છે. પરિણામે કલ્પિતહેવ-દેવીઓના સામે અગણ્યિત પણું બલિદાન થયા વિના રહેતું નથી. તેનો પ્રાણ થારો મિત્ર શરાબ્યાન છે અને તેનો લગોટિએ મિત્ર વ્યાલચાર-દુરાચાર હોવાથી તે સમયે સૌના દિલ અને દિમાગ તે પાપ કરોથી વ્યાપે બની ચૂક્યા હતાં

જીવનના આણું આણુમાં પ્રવિષ્ટ પાપાચરણોને

પણ ભાસ્ય દેખાવો કરવાની ઇરજ પડે છે, લારેજ-માંસાહારાદ્ધિ ત્યાજ્ય છે કે સ્વીકાર્ય? આની ચર્ચા કેએને પણ કરવાનો સમૃદ્ધ નથી કેમકે, તે સમયે ગરીબથી લઈને રાજમહેલ સુધી અને નિરક્ષરથી લઈને મહાયાત્તોના ઘર સુધી તે દોષો વ્યાપક હતાં. ત્યારે ધર્મના એઠાં નીચે ‘જીવ છે? ઈશ્વર છે? કિયાવાદ છે? અકિયાવાદ છે? જીવ હુશે તો નિત્ય હશે કે ક્ષયિક? ક્યા રહેતો હશે? કટ્યાદ્ધિ પરેકા તત્ત્વાની જ ચર્ચા થતી હતી, તેમાં રાજયો ન્યાયાધીશ બનતાં, અને ડાડાંડીમાં ચર્ચાની સમાપ્તિ થતી હતી.

ચર્ચા એ ચર્ચા જ હોય છે, પછી તેને મર્યાદા રહેતી નથી. આ કારણે જ જીવ, અજીવ, આશ્રવ, અંધ, સંવર, નિર્જરા અને મોકષને માનવાવાળા કિયાવાદીઓની સંઘર્ષા ૧૮૦ ની હતી. તેમના સૌના મઠ જૂદા આચાર્યો જૂદા ભગતાડાઓ જૂદા ભગતાણીઓ જૂદી અને અનુયાયીઓ પણ જૂદા હતાં, અવસર આચાર્યો એક બીજાના માથા ઝોડવા માટે હૈયાર, કદાચ સરી જાય તો પણ સ્નાનસૂતક વિના નાહતો તેમ છતાં આશ્ર્ય પમાડે તેવી વાત આ છે કે તેમની સૌની જી ઉપર “જીવાત્માવા પુણ્ણ” ની ગાથા રમ્યા કરતી હતી.

આવા પ્રકારના વાહોમાથી અકિયાવાદીઓનો જન-માધ્યમ તે માની શકાય તેવી હુકિકત છે, આ વાહીઓ કિયાવાદીઓથી સર્વધી જૂદા ન હતા એડા સમય સુધી બનનેના વાઙ્કલહંગાની અભિશાપ ભારતભૂમિ પર અજ્ઞાનવાહીઓનો જન-માધ્યમ થયો. તેમના મઠાંધીશો ડાંકાની ચોટ સાથે કહેતા હતા. કે, “જીવ નથી, ઈશ્વર નથી, પાપ પુણ્ય નથી, ધર્મ અને ધર્મના સિદ્ધાન્તોને માનવાનો અર્થ કંઈ પણ નથી કેમ કે-પોતાની જાતને પાંડિત-મહાયાત્તોના ધૂરધર કિયાવાદી અને અકિયાવાદી-આખલાની કેમ પરસ્પર લડી રહ્યા છે, માટે ખાયો પીયો અને લહેર કરો. નરક સ્વર્ગ તો ડાંડા પહોરના ગર્પા છે”....અને પાપા-

ચરણ સાર્વનિક જાનનો, બેમર્યોદ જન્મો, સાસા રની-મહાનશક્તિ-જગતદમ્ભા, જ્ઞાનરૂપ સ્થી, કેવળ પુરુષોની વાસના તૃપ્તિનું રમકડું, અનવા પામી અને હુરિજનોની દર્શા અકથનીય અની

ઉપર પ્રમાણેની ભારત દેશની પરિસ્થિતિ, પાર્થિનાથ પ્રલુના નિર્વાણ પણ જેમ જેમ સમય આગળ વધતો ગયો. તેમ તેમ આગળ વધતી ગઈ, વૃદ્ધિ પામતી ગઈ અને દેશની આનતર શક્તિને પાયમાલ કરતી ગઈ છે. ને ચીવિશ્વામાં તીર્થોંકર મહાવીરસ્વામીને કેવળજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થાય ત્યાં સુધી કાયમ રહી છે.

ભારતદેશની આધ્યાત્મિકતાને કરવનારી પરિસ્થિતિમાં, જ્યારે ત્રિશલારાણીએ ૧૪ સ્વર્ણા જેયા, વર્ધમાનકુમાર જન્મ્યા અને ઈન્દ્રો તથા કદોડોની સંઘર્ષામાં દેવોએ તેમનો જન-માધ્યમ કર્યો, લારે અહિસક સમાજને ખૂબ જ આનંદ થયો, સાથે સાથ વિશ્વાસ થયો કે હવે કંઈક યજાહુંડોંડા પહરો મૂષ્પશુંયો અભયદાન મેળવશે, અને જી શક્તિનો સર્વાંગીણું અભયુદ્ય થશે. ૩૦ વર્ષની જરૂર જુગાની અવસ્થામાં ગૃહસ્થાશ્રમની માયાને લાગી સંઘમ સ્વીકાર્યો ૧૨૦ વર્ષના સર્વથા અનેડ તપશ્ચર્યારૂપી અધિમાં કર્મકાણો બાળાન ખાખ કર્યા. અને કેવળજ્ઞાન તથા તીર્થોંકરપદના માલિક અન્યા, ઈન્દ્રો અને દેવો આન્યા કેવળજ્ઞાનનો મહોત્સવ કરીને સમવસરણુંની રચના કરી તેમાં બિરાજમાન થઇને પ્રલુબે દેશના આપી

ને સમયે અને ને કાળે, ઉદ્દેશી સંઘર્ષામાં ભતમતાન્તરો હતાં, ધર્મના નામે હિંસા, વૈકુઠના નામે ભાગ-ગાંને અને શરાયમાં સાહાસાદ્ધિના અખાડાઓ વિઘમાન હતાં. તાંત્રિકોનું જેર વધી ગયેલું હતું. તેવા કપરા સમયે ભગવાને સ્યાદાદ ની લાવાનો આશ્રય લીધો. ઈન્દ્રભૂતિ આદિ ૧૧ મહાયાત્તોને તેમના માન્ય વેદકારા જ શકા રહિત કર્યા અને ગણુધર પહથી વિભૂષિત બનાવ્યા, ગર્વિષ્ઠ અને તત્વજ્ઞાનથી વ્યામોહિત

થયેલા થીજ પણ પંડિતોને સમજુતિ આપેલા કહું કે, અત્યક્ષં સંસારમાં તર્કે અને વિતંડાલાહોની આવશ્યકતા નથી. પણ સમાધાન ભુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો હિતાવહ છે. અન્યથા પરસ્પર વૈર-ઓર (વરોધ સિવાય ભાગ્યમાં થીજુ કંઈપણ રહેવાનું નથી. જે તમની પંડિતાઈ માટે અભિશાપ છે.

તમે પદાર્થને નિત્ય કહો છો, થીજે ક્ષણિક કહે છે. પરન્તુ આ જ વાતને તમે એક થીજાની અપેક્ષાનો ઘ્યાલ રાખીને કહો છો કે, દ્વાર્થીક નયાની અપેક્ષાએ અમારી વાત પણ સાચી છે અને તમારી વાત પણ સાચી છે, જ્યારે જ તમારા વેહોમાં, ઉપનિષદમાં સ્થાપિત કરેલા અહિસાદિ તર્તોની સાર્થકતા કૃણીભૂત થશે. પંડિતરાને! ધર્મનાસ્ત્રો અને તર્કના સૂત્રોને ધાર્યીવાર જારમો ચન્દ્ર પણ હોઈ શકે છે, માટે સર્વત્ર તર્કની સૂક્તિઓને જેવા કરતાં, માનવતાનો ઘ્યાલ કરીને સમાધાનનો માર્ગ સ્વીકારવો જોઈએ.

ધર્મની આરાધનાઓ, દીલાટપક્ષાઓ, જનોઈ-ઓનું પરિધાન કે ત્રિવેદીનું ઇળ વિસંવાહ હોય તો જાણવું જોઈએ કે, ધર્મ અને તેની આરાધનાને તમે જાણી શક્યા જ નથી કેવળ તમારું અહંપેણું થાય તે માટે તર્કની પંડિતાને રથા કરો છો.

પંડિતો સમજ્યા, રાજો સમજ્યા. અને હજુરોની સંખ્યામાં તેઓ નતમસ્તક થઈને મહા-વીરસ્વામીનું શરણ સ્વીકાર્યું છે.

મુનિઓને સંગોધિત કરતાં કહું કે જૈનશાસનનું મૂળ ભાષાસમિતિ છે. તેમાં સમિતિત્વ પ્રવેશ કરવા માટે સ્વાક્ષરી ભાષા-અપનાચા સિવાય થીજે માર્ગ નથી. ખૂબ સમજ લેજે કે, ઈર્યા એવણું

આદાનનિક્ષેપ કે ઉત્સર્ગ સમિતિએનું પાલન તો વ્યાધારને શુદ્ધ રાખવા માટે પણ કરી શકાય છે. જ્યારે ભાષા સમિતિને સ્વાક્ષરી ભાષા સાથે જ સહિયરપણું હોવાથી, તમારા વ્યવહારમાં ભાષણું, લાખાણું, ઉપદેશમાં તેનો ઘ્યાલ ચોક્કસ રાખજો. મારો એકેય સિદ્ધાન્ત સ્વાક્ષરથી મુદ્રિત થયા વિનાનો નથી. માટે તેનું મનન-ચિંતન અને નિહિયાસન કરીને તેની સંગતિ બેસાડવાનો પ્રયત્ન કરજો, પણ ઉત્તાપણમાં આવીને ધર્મની, સમાજનો, મારા શાસનનો, સંધનો, અને તમારા સ્વામીલાઈ તુલ્ય થીજ મુનિઓનો દ્રોહ થાય, તેમને વેરઝેરની બદ્ધીસ મળે, તેવું કંઈપણ કરવું તે જૈનશાસનનો દ્રોહ છે. વધારામાં પ્રભુએ હું કે.... ધર્મ આંખાના અંડ તુલ્ય હોવાથી સૌને ઠંડક આપનારો છે. જ્યારે સંપ્રદાયવાદ કે ગચ્છવાદ માનવની ભુદ્ધિમાં બગાડ કરીને જૌની સાથે લડાઈ કરાયશે, ધર્મથી માનવતા વધશે અને સંપ્રદાયથી તેમાં બગાડ થશે. ધર્મના કારણે માનવ, થીજ માનવ સાથે લાઈ-ધર્મધી અને જૈત્રીભાવથી જોડાય છે, જ્યારે સંપ્રદાયવાદ માનવ, માનવ વચ્ચે હંચનીયના લેદ ઉલા કરીને જૈત્રીભાવનો દેવાલું કાઢનાર છે. માટે-અહિસા-સંયમ અને તપ ધર્મ છે. તેમાં વિસંવાહ હોઈ શકે નથી. આનો ઘ્યાલ રાખીને એકીકરણ કરવાનો લાભ રાખશે તો તમારું ઉથાન થશે અને કેવળજાનના માલિક ભનવા પામશે.

આ પ્રમાણે કહીને પ્રભુ વિરામ પામ્યા.

ચૈત્ર સુદ ૧૩ ના હિવસે પ્રભુનું જન્મ કલ્યાણુક આવે છે. આપણે પણ કંઈક સમજુંએ અને પ્રત્યેક પ્રત્યેનોને સ્વાક્ષરવાટ તથા નયવાદથીલેવીએ.

શાસનહેવ સૌને સદ્ગુરૂજ આપો.

મન

મન એ એવું છે કે તે એક સેકંડ પણ નવર્દ્ધિ રહી શકતું નથી. તેને સાતુરુળ પદ્ધારો આપશો. તો તે, તેના વિચારો કરશો અને જો પ્રતિકુળ પદ્ધારો આપશો. તો તે તેના વિચારોમાં મગન બની જશો. પણ તે નવર્દ્ધિ રહી શકતો નહિ. કોઈપણ મનનીય પદ્ધાર્થનું મનન તે અહેનિશ કર્યા જ કરે છે. માટે સહવિચારો ઉદ્ભલવે તેવી પરિસ્થિતિમાં તેને લગાડવાથી તેમના દારાજ આધ્યાત્મિક વિકાસના પથપર પ્રયાણ કરી શકાય છે.

વિશ્વમાં જે જ્ઞાન છે, તે જેથે પર આધારિત છે. જેથે એટલે જાણવા યોગ્ય પદ્ધારો જે જ તે વસ્તુઓ પિછાનવામાં આત્માપ્રવર્તમાન છે, તેથીજ જ્ઞાનને અવકાશ છે. જો જેથે પદ્ધારોની હૈમાતી ચાં સંસારમાં ન હોત તો આત્મામાં જાણવાની પ્રવૃત્તિ ન હોત અને તેથી જ્ઞાનનું અસ્તિત્વ પણ ન હોત જ્ઞાનનો અવકાશ તે જેથે પદ્ધારો પર રહેલો છે, તેમ મનનો આધાર પણ વસ્તુના મનન ઉપર રહેલો છે. જેથે પદ્ધારો ન હોત, તેજ પ્રમાણે મનન વસ્તુઓ ન હોત તો મન પણ ન હોત. મનન સિવાય, ચિંતન સિવાય, વિચાર સિવાય મન નામનો પદ્ધાર્થ ડોકમાં રહી શકતોજ નથી. ફરત તેરમું ગુણસ્થાનક જ એવું છે કે ત્યાં મનોવર્ગ ણાનાંપુદ્ગલોને ગ્રહણ કરીને દ્રવ્યમન પણે પરિણમાવવાનું હોવા જ્ઞાન તે ગુણસ્થાનક વર્તી સર્વજ્ઞ લગતનોં મનન કરવાં પણું નથી. અર્થાત જીવોગી કેવળા તે સંકલ્પ-વિકલ્પ રહિત જ છે અને તેથી જ તેઓને માત્ર એક સત્તાવેહનીયકમનોજ એ સમય પૂરતોજ બંધ હોઈ, તેટલી સ્થિતિ પ્રમાણ ભંધાતું તે કર્મ, તીજે સમયે નિર્જરી જય છે. આ પરમાત્માઓ તેથી જ તે લખની પૂર્ણતાએ અવશ્ય મોક્ષગામી જ્ઞાન એ.

સંકલ્પ વિકલ્પપર આવમન નહીં હોવા જ્ઞાન ત્યાં મનોવર્ગણાનાં પુદ્ગલોને પરિણમાવી દ્રવ્યમનના પ્રર્તિનિઃશ્વરી મનોયોગતો તેરમા ગુણસ્થાને પણ છે. એટલે ત્યાં દ્રવ્યમન અને ઉપયોગનો સંબંધ છે. પરંતુ ચિહ્નમા ગુણસ્થાને તો આત્મા સર્વથા અયોગીજ બની રહે છે. કારણ કે ત્યાં તો દ્રવ્યમન પણ હોતું નથી. જેથ્યા ત્યાં ઉપયોગ અને મનોયોગનો સંબંધ સર્વદાને માટેદ્ધૂઠી જય છે. પરંતુ એવી મનના તદ્દન સંબંધ રહિત આત્મ દ્રશ્ય તે અતુલવ ગમ્ય છે. આવી દ્વારા પ્રાપ્તિ હોવાનું તો સર્વજ્ઞ પુરુષેના વચનની જાણી શકાય છે. મટે જ શ્રી આનંદબનનું મહારાજે પ્રભુસ્તવનમાં કહ્યું છે કે :-

**મનનું દુરારાધ્ય તે વશાચાણ્યું, તે આગમથી ભત્તિ જાણું,
આનંદધન પ્રભુ મહારાં આણ્ણો, તો આચ્યું કરી જાણું,-હો કુદ્ધુંજુન**

ચૌક્ષમા ગુણસ્થાનકથી આત્મા, દન્ય અને ભાવ એ બન્ને પ્રકારના મનના સંબંધથી સર્વથા અને સહદાને મારે છૂઠી જય છે. પણી સિક્ષાવસ્થાને પ્રાપ્ત કરવા જ્ઞાન પણ તે ‘આત્મા’ ઉપયોગ યુક્ત તો વત્તિઓ લેખક રત્નિવાલ માણ્ણેકચંદ શાહ (મિત્રભાતુ)

દેવ હુર્ભ મજ્યો માનવી દેહ આ,
વિષયની વાતમાં કેમ ગાળે ?
અર્ક ગુલાબનો ખૂબ મેંઘો મજ્યો,
ઢાળતો કાં અરે કીચ ખાળે ?
રતન ચિંતામણિ હાર હાથે ચડ્યો.
કાચ બદ્દલે અરે કાં ગુમાવે ?
આંખ ઉધારીને નિચાળ તુ માનવી !
પ્રાપ્ત અવસર કરી હાથ ના’ વે.
— પ્રકુલ જે. સાવદ્રા

—: અમૂલ્ય પ્રકાશન :—

અનેક વરસોની મહેનત અને સંશોધનપૂર્વક પરમપૂજ્ય વિદ્ધાન

મુનિરાજશ્રી જંયુવિજયજી મહારાજના

વરદૂહસ્તે સંપાદિત થયેલ અનેક અને અમૂલ્ય થાંથ

‘દ્વાદશાર’ નયયક્રમ પ્રથમ અને દ્વિતીય ભાગ’

આ અમૂલ્ય થાંથ જેમાં નથેનું અદૂષુત વર્ણન છે તે દરેક સાધુ મુનિરાજે તથા સાધીજી મહારાજ માટે અતિ ઉપયોગી થાંથ છે. દરેક ગૃહસ્થાને અને સમાજની દરેક લાયફ્રેની માટે વસાવવા જોઈએ.

આ થાંથ માટે પરમપૂજ્ય આચાર્યશ્રી વિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મહારાજ જણાવે છે કે—

ભાવનગર શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાએ આ પુસ્તકનું પ્રકાશન કર્યું તે એક મોટા ગૌરવની વાત છે, જે વિદ્ધાન મુનિ મહારાજે, સાધીજી મહારાજે, તથા શ્રાવકે તેમજ શ્રાવિકાએને જૈન દર્શનના અભ્યાસ માટે ખૂબ જ ઉપયોગી નીવડશે.

ભારતભરમાં અનેક જૈન સંસ્થાઓ છે. તેઓએ પ્રગટ કરેલા પુસ્તકોમાં આ ‘દ્વાદશાર’ નયયક્રમ’ને શ્રેષ્ઠ સ્થાને મૂડી શકાય તેમ છે. તે માટે શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાને ધન્યવાહ ઘટે છે.

(કિંમત રૂ. ૫૦-૦૦ પોસ્ટ ખર્ચ અલગ)

બહાર પડી ચુકેલ છે જિનદંતકથાનક્રમ (અમારું નવું પ્રકાશન)

પ્રસ્તુત જિનદંતકથાનક સંસ્કૃત ભાષાના અભ્યાસીઓ માટે ખાસ ઉપયોગી એવો કથાથાંથ છે.

સ્વ. પૂજ્યપાદ આગમપ્રલાઙ્કર શ્રુત-શિલ્પવારિધિ શ્રી પુષ્યવિજયજી મહારાજની ધૂઢાનુસાર આ થાંથ પ્રકાશન કરવામાં સફળ થતો ખૂબ આનંદ અને સંતોષ અનુભવાય છે.

અમારી વિનંતિને ધ્યાનમાં લઈને પરમ પૂજ્ય સાધીજી મહારાજશ્રી એંકારશ્રીજી મહારાજે આ થાંથનું સંપાદન-સંશોધનનું કાર્ય કરી આપવાની કૃપા કરી છે.

આ કથાનકનો ગુજરાતી ભાષામાં પણ સંક્ષિપ્ત સાર આપવામાં આવ્યો છે. આ થાંથ દરેક લયફ્રેનીમાં વસાવવા યોગ્ય છે.

(કિંમત રૂ. ૮-૦૦ (પોસ્ટ ખર્ચ અલગ))

લખો— શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા : આરગેટ, ભાવનગર.

Atmanand Prakash

Regd. G. B.V. 31

દરેક લાઈફ્ટેરી તથા ધરમાં વસાવવા જેવા અલભ્ય થંધો

સંસ્કૃત થંધો	કીંમત	ગુજરાતી થંધો	કીંમત
ત્રીશષ્ઠિ શલાકાપુરુષ ચરિતમુ		શ્રી શાનપ્રહીપ ભાગ ૧-૨-૩ સાથે	
મહાકાવ્યમ् ૨-પૂર્વ ૩-૪		બે.ટ્વ. પુ. આ. શ્રી વિ. કસ્તુરસૂરીશરળ ૨૦-૦૦	
પુસ્તકાકારે (મૂળ સંસ્કૃત)	૨૦-૦૦	ધર્મ કૌશલ્ય	૩-૦૦
ત્રીશષ્ઠિ શલાકા પુરુષચરિતમુ		નમસ્કાર મહામંત્ર	૩-૦૦
મહાકાવ્યમ् પર્વ ૨-૩-૪		ચાર સાધન	૩-૦૦
પ્રતાકારે (મૂળ સંસ્કૃત)	૨૦-૦૦	પૂ. આગમ પ્રભાકર પુણ્યવિનિયળ	
દાદશાર નયચક્રમુ ભાગ ૧લો	૪૦-૦૦	શ્રદ્ધાંજલિ વિશેષાંક : પાંડુ બાઈનીંગ	૮-૦૦
દાદશાર નયચક્રમુ ભાગ ૨લો	૪૦-૦૦	ધર્મબિનહુ થંધ	૧૦-૦૦
શ્રી નિવાણુ કેવલી ભક્તિ પ્રકરણ-મૂળ	૧૦-૦૦	સૂક્ત રત્નાવલી	૦-૫૦
જિનદાતાચાધ્યાન	૮-૦૦	સૂક્ત સુક્તાવલી	૦-૫૦
નવરત્નમરણાદિ સ્તોત્ર સંન્દર્ભ:	૨-૦૦	જૈન હર્ષન મીમાંસા	૩-૦૦
શ્રી સાધુ-સાધી ચોણ આવશ્યક		શ્રી શનુંજ્ય ગિરિશાજ હર્ષન	૬-૦૦
કિયાસૂત્ર પ્રતાકારે	૫-૦૦	શ્રી શનુંજ્ય તીર્થનો પંદરસા ઉછાર	૧-૦૦
પ્રાકૃત બાકરણુમુ	૨-૦૦	આર્હાત ધર્મપ્રકાશ	૧-૦૦
શ્રી વીતરાગ મહાદેવ સ્તોત્રમુ	૧-૦૦	આત્માનંદ ચોવીશી	૧-૦૦
આહ્લોદ્ધાધ્યાય	૫-૦૦	અદ્ધ્યાર્થ ચારિન પૂજાદિગ્યી સંચાલ	૩-૦૦
ગુજરાતી થંધો			
શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૧	૧૫-૦૦	આત્મવલ્લસ પૂળ	૧૦-૦૦
શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૨	૩૫-૦૦	ચૌંડ રાજલોક પૂળ	૧-૦૦
શ્રી શ્રીપાળરાજનો રાસ	૨૦-૦૦	આત્મવિશુદ્ધિ	૩-૦૦
શ્રી જણયું અને નેણું	૩-૦૦	નવપદળની પૂળ	૩-૦૦
શ્રી સુપાદુંનાથ ચરિત્ર ભાગ ૨ લો	૮-૦૦	આચારોપહેશ	૩-૦૦
શ્રી કાવ્યસુધાકર	૮-૦૦	ગુરુભક્તિ ગહુંલી સંચાલ	૨-૦૦
શ્રી કથારલ કોષ ભાગ ૧લો	૧૪-૦૦	ભક્તિ ભાવના	૧-૦૦
શ્રી આત્મકાન્તિ પ્રકાશ	૩-૦૦	હં ને મારી બા	૫-૦૦
		જૈન શારદી પૂજનવિધિ	૦-૫૦

લખો :- શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા આરગેઝિટ, ભાવનગર (સૌરાષ્ટ્ર)
પોસ્ટેજ અલગ

તંત્રી : શ્રી પોપટલાઈ રવજાલાઈ સલોત શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ તંત્રી મંડળ વતી

પ્રકાશક : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ભાવનગર

મુદ્રક : શેઠ લેમેન્ડ હરિલાલ આનંદ પ્રેસ, સુતારવાડ ભાવનગર.